

OPINIA I RAPORT

z badania prawidłowości i rzetelności
sprawozdania finansowego

za okres

od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku

Polski Bank Spółdzielczy w

Ciechanowie

z siedzibą w Ciechanowie

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Sporządzona dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej przedsiębiorstwa:

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

z siedzibą w Ciechanowie

ul. 3 Maja 3

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Ciechanowie (zwanego dalej "Bankiem" lub "Jednostką"), na które składa się:

1. wprowadzenie do sprawozdania finansowego
2. bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 roku, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **1 087 195 132,79 zł**
3. współczynnik wypłacalności **9,51%**
4. zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące na dzień 31 grudnia 2015 roku:
 - zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane w kwocie **176 355 409,53 zł**
 - pozostałe w kwocie **597 598 332,75 zł**
5. rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 wykazujący stratę netto w wysokości **-15 995 190,03 zł**
6. zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku wykazujące zmianę kapitału własnego o kwotę **-21 560 090,03 zł**
7. rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku wykazujący zmianę stanu środków pieniężnych o **22 755 160,57 zł**
8. dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest kierownik Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Kierownik Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności - jeśli jest wymagane - spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330, ze zm.), zwanej dalej "ustawą o rachunkowości".

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawdziwości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- * rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, ze zm.), (dalej: Ustawa o Rachunkowości)
- * krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,
- * przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, ze zm.),
- * przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2013 r., poz. 329),
- * ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1376, ze zm.), (dalej: Prawo Bankowe)
- * ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze, (Dz. U. z 2013 r., poz. 1443, ze zm.), (dalej: Prawo Spółdzielcze)
- * ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. 2000 Nr 119 poz. 1252 ze zm.),
- * statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie - w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy - dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia miarodajnej opinii.

Naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe, obejmujące dane liczbowe i objaśnienia słowne:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej badanej Jednostki na dzień 31 grudnia 2015, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku,
- b) sporządzone zostało, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z określonymi w powołanej wyżej ustawie zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego sprawozdania finansowego zwracamy uwagę na następujące kwestie:

Bank jest w trakcie realizacji planu naprawczego przyjętego dnia 01.02.2016 r., zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) dnia 19.02.2016 r. i nadzorowanego przez kuratora wyznaczonego przez KNF dnia 22.03.2016 r. Celem tego planu jest wyeliminowanie nieprawidłowości oraz redukcji nadmiernych ryzyk stwierdzonych przez KNF. Od skutecznej realizacji tego planu uzależnione jest: osiągnięcie wskaźników wymaganych przez prawo oraz niezbędnych do przyłączenia Banku do instytucjonalnego systemu ochrony; - możliwość kontynuacji działalności Banku. Najbliższy termin monitorowania realizacji tego planu to termin publikacji danych za pierwszy kwartał 2016 roku, to jest w dniu 20 kwietnia 2016 roku. Podstawowe założenia planu naprawczego przedstawia punkt 4 wprowadzenia do zbadanego sprawozdania finansowego.

Udziały członkowskie Banku o wartości 2.030 tys. zł są przedmiotem spraw spornych przeciwko Banku, sprawy te są obecnie zawieszona, jednak w przypadku rozstrzygnięcia tych spraw na niekorzyść banku, odpowiednia wartość pomniejszy wysokość funduszu udziałowego Banku.

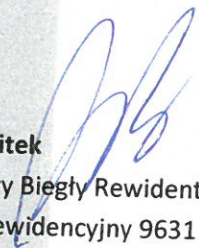
Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku było przedmiotem badania przez inny podmiot uprawniony, który z dniem 5 marca 2015 roku wydał opinię bez zastrzeżeń, z uzupełniającym objaśnieniem, wskazującym na zobowiązanie Banku do opracowania programu postępowania naprawczego.

Sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy 2015 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 1 Ustawy o Rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

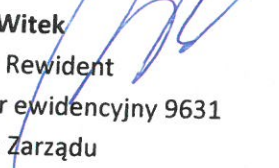
REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o.

80-137 Gdańsk, ul. Starodworska 1

Spółka wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101

Piotr Witek
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 9631

Piotr Witek
Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 9631
Prezes Zarządu
REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Gdańsk, dnia 1 kwietnia 2016 r.

RAPORT

Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

ZA OKRES

od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

z siedzibą w Ciechanowie ul. 3 Maja 3

CZĘŚĆ A - INFORMACJA OGÓLNA O JEDNOSTCE

1. Nazwa badanej jednostki i adres

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie
w Ciechanowie ul. 3 Maja 3

2. Forma prawna, podstawa prawna i gospodarcza działalność

Bank działa na podstawie Statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, uchwalonego przez Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w dniu 15 grudnia 1994 roku z późniejszymi zmianami.

Do Krajowego Rejestru Sądowego została wpisana zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla M.St. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19.07.2001 r. pod numerem KRS 0000027891.

Podczas badania sprawozdania finansowego dane organizacyjno-prawne zweryfikowano z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego, Identyfikator wydruku: RP/27891/38/20160222132020.

Bank działa na podstawie przepisów Prawa Spółdzielczego i Prawa bankowego.

W dniu 21.01.2015 r. pismem nr DBS/DBS_W5/720/2/1/2015/MW Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego Bank został zobowiązany przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej KNF) do opracowania programu naprawczego w zakresie poprawy nadzorczych norm płynności oraz zwiększenia efektywności działania gwarantującej budowę stabilnych kapitałów. Uchwałą z dnia 01.02.2016 r. Zarząd oraz Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie przyjęły aktualizację Programu postępowania naprawczego PBS w Ciechanowie na lata 2015-2022, zaakceptowanego przez KNF w dniu 19 lutego 2016 r. Dnia 22 marca 2016 KNF powołała Kuratora nadzorującego wykonanie tego Programu w osobie Pana Romana Wenerskiego.

3. Rejestracja podatkowa i statystyczna

Dla celów podatkowych i statystycznych jednostka otrzymała numer NIP: 5660010929 oraz numer REGON: 000508046.

4. Organami Banku są:

- * Zebranie Przedstawicieli - Walne Zgromadzenie,
- * Rada Nadzorcza,
- * Zarząd,
- * Zebrania Grup Członkowskich, jeśli Walne Zgromadzenie zostanie zastąpione przez Zebranie Przedstawicieli.

Skład Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 20 sierpnia 2015 r. wyglądał następująco:

- * Pan Andrzej Szwejkowski - Prezes Zarządu
- * Pan Cezary Buła - Wiceprezes Zarządu
- * Pani Joanna Piskorz - Wiceprezes Zarządu

Z dniem 20 sierpnia 2015 r. Pan Cezary Buła decyzją Rady Nadzorczej został odwołany z funkcji Wiceprezesa Zarządu.

Z dniem 27 sierpnia 2015 r. Pani Anna Kaźmierska została powołana na funkcję Wiceprezesa Zarządu. Dnia 23 września 2015 r. Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie podjęła uchwałę o odwołaniu Prezesa Zarządu - Pana Andrzeja Szwejkowskiego i Wiceprezesa Zarządu - Panią Joannę Piskorz oraz wyznaczyła Pana Jerzego Boruckiego do czasowego pełnienia obowiązków Członka Zarządu.

Dnia 16 października 2015 r. Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie podjęła uchwałę o powołaniu do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Panią Agnieszkę Korzybską.

Dnia 16 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie podjęła uchwałę o odwołaniu z czasowego pełnienia funkcji Członka Zarządu Pana Jerzego Boruckiego oraz o powołaniu Członków Zarządu Pani Agnieszki Korzybskiej oraz Pana Jarosława Dorobka. W związku z tym skład Zarządu w okresie od 16 grudnia 2015 r. do dnia wydania opinii wyglądał następująco:

- * Pani Agnieszka Korzybska - Członek Zarządu (pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu)
- * Pan Jarosław Dorobek - Członek Zarządu
- * Pani Anna Kaźmierska - Członek Zarządu

Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu banku upoważnieni są: co najmniej dwaj Członkowie Zarządu lub jeden Członek Zarządu i osoba do tego przez Zarząd upoważniona (pełnomocnik) albo dwóch pełnomocników ustanowionych bezpośrednio przez Zarząd.

Obowiązki Głównego Księgowego Banku sprawuje Pani Teresa Kaliszewska.

5. Fundusz udziałowy i fundusze własne Banku

5.1. Fundusz udziałowy Banku na dzień 31.12.2015 r. wynosił 55.120.000,00 zł, wartość 1 udziału wynosiła 5.000,00 zł.

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2015 r. wynosiły 76.970.973,00 zł.

Bank korzysta z pożyczki podporządkowanej w wysokości 7.000.000,00 zł.

Udziały członkowskie Banku o wartości 2.030 tys. zł są przedmiotem spraw spornych przeciwko Banku, sprawy te są obecnie zawieszona, jednak w przypadku rozstrzygnięcia tych spraw na niekorzyść banku, odpowiednia wartość pomniejszy wysokość funduszu udziałowego Banku.

6. Rok obrotowy: rok kalendarzowy. Okresem badanym jest okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

7. Przedmiot działalności Jednostki

Zgodnie z KRS przedmiotem działalności rzeczywiście prowadzonej w Jednostce jest:

64, 19, z, pozostałe pośrednictwo pieniężne:

1. Bank spółdzielczy, działając w interesie swoich członków prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.
2. Bank spółdzielczy wykonuje następujące czynności bankowe:
 - 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
 - 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
 - 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
 - 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych i poręczeń,
 - 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
 - 6) operacje czekowe i wekslowe,
 - 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
 - 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
 - 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - 10) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
 - 11) pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami,
 - 12) emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Czynności bankowe, o których mowa w ustępie 2 punkty 3 i 4 bank spółdzielczy może wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania banku spółdzielczego lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku spółdzielczego. Czynności, o których mowa w ustępie 2 punkty 4 bank spółdzielczy może wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z bankiem zraszającym.

Bank wykonuje również następujące czynności bankowe w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego:

- 1) wydawanie kart płatniczych,
- 2) udzielanie kredytów

Bank spółdzielczy ponadto wykonuje następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, każdorazowe objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego,
- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zmiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym, że Bank jest zobowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż:
 - a) 5 lat od daty nabycia - w odniesieniu do nieruchomości,
 - b) 3 lata od daty nabycia – w odniesieniu do pozostałych składników majątku,
- 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
- 5) świadczy usługi konsultacyjno – doradcze w sprawach finansowych,
- 6) świadczy inne usługi finansowe w zakresie:
 - a) pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - b) wykonywania w imieniu i na rzecz GBW S.A. określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę,
 - c) pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

Obowiązek sprzedaży, o którym mowa w punkcie 3 nie spoczywa na Banku jeżeli przejęte składniki majątku wykorzysta do prowadzenia własnej działalności bankowej.

8. Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy poprzedzający rok badany

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy poprzedzający rok badany zostało zbadane przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu, numer ewidencyjny 1671 i zakończyło się wydaniem opinii bez zastrzeżeń z uwagą, że jednostka została zobowiązana przez Komisję Nadzoru Finansowego pismem z dnia 21.01.2015 r. do opracowania programu postępowania naprawczego.

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy poprzedzający rok badany.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy poprzedzający rok badany wyraża się:

- sumą bilansową po stronie aktywów i pasywów	1 311 426 416,90 zł
- zyskiem netto	2 988 104,26 zł

10. Podział wyniku finansowego za rok poprzedni

Sprawozdanie finansowe za rok 2014 zostało zatwierdzone uchwałą numer 2/2015 z dnia 25.06.2015 r. Zebrania Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie uchwałą numer 8/2015 z dnia 25.06.2015 r. postanowiło przeznaczyć zysk w wysokości 2.988.104,26 zł na fundusz zasobowy Banku.

11. Złożenie sprawozdania finansowego za rok ubiegły do:

- * Trzeciego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Radomiu dnia 10.07.2015 r.
- * Komisji Nadzoru Finansowego dnia 10.07.2015 r.
- * Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy dnia 10.07.2015 r.
- * Krajowej Rady Spółdzielczej - Monitor Spółdzielczy B dnia 10.07.2015 r.

12. Dane identyfikujące podmiot uprawniony przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015:

- REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. ul. Starodworska 1, 80-137 Gdańsk,
- nr ewidencyjny podmiotu uprawnionego: 101,
- nazwisko i numer ewidencyjny biegłego rewidenta, odpowiedzialnego za przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego: Piotr Witek, Numer ewidencyjny 9631,

- podmiot uprawniony, jak również biegły rewident stwierdzają, że spełniają warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Jednostki, w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.),

- Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru firmy REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. w Gdańsku do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2015, zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy o rachunkowości,

- podstawa przeprowadzenia badania - umowa nr 76/B/2015 zawarta w dniu 04.01.2016 roku.

13. Oświadczenie Zarządu oraz dostępność danych

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie złożył pisemne oświadczenie o kompletnym i prawidłowym ujęciu w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym wszystkich zdarzeń gospodarczych dotyczących badanego okresu, ujawnieniu zobowiązań warunkowych oraz niezajścienu lub ewentualnym wystąpieniu do dnia zakończenia badania zdarzeń, wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za badany rok.

W trakcie badania sprawozdania finansowego Jednostka udostępniła nam wszelkie żądane przez nas dokumenty, a pracownicy Jednostki udzielali nam - niezbędnych do zbadania sprawozdania finansowego, wydania opinii i sporządzenia raportu - informacji.

CZĘŚĆ B - OCENA SYSTEMU RACHUNKOWOŚCI

B. I. SYSTEM RACHUNKOWOŚCI

Bank posiada dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, zgodną we wszystkich istotnych aspektach z wymaganiami art. 10 Ustawy o rachunkowości. Zasady te były stosowane w sposób ciągły i nie ulegały zmianie wobec zasad stosowanych w roku poprzednim. Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego okresu.

Na bazie testów przeprowadzonych w ramach procedur badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy weryfikacji stosowanego systemu rachunkowości i nie stwierdziliśmy istotnych nieprawidłowości, które miałyby wpływ na sporządzone sprawozdanie finansowe, za wyjątkiem objaśnień zgłoszonych przez nas w opinii o tym zbadanym sprawozdaniu finansowym. Stosowany przez Bank system rachunkowości nie był jednak całościowo przedmiotem naszego badania.

W wyniku kontroli problemowej przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego w Banku w okresie badanym, organ ten stwierdził szereg nieprawidłowości w systemie kontroli wewnętrznej i w dniu 1 grudnia 2015 roku wystosował dokument zawierający szereg zaleceń, dotyczących głównie zarządzania ryzykiem kredytowym. Zalecenia te mają być wdrażane w toku realizacji planu naprawczego, zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 19 lutego 2016 roku. W dniu 21 marca 2016 r. Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała Bank o ocenie w procesie BION, przekazując również szereg zaleceń w zakresie ryzyka płynności, adekwatności kapitałowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego, zarządzania, ryzyka modelu biznesowego.

Od dnia 4 czerwca 2012 roku funkcja instytucjonalnego audytu wewnętrznego została zlecona Bankowi zrzeszającemu - SGB Bank S.A.

B.II. INWENTARYZACJA

Bank przeprowadził inwentaryzację aktywów i pasywów w zakresie oraz w terminach i z częstotliwością wymaganą przez Ustawę o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne ujęto i rozliczono w księgach badanego okresu, do czego uwag nie wnosimy.

CZĘŚĆ C - OGÓLNA OCENA SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE

C. I PODSTAWOWE DANE

	stan na 31.12.2015		stan na 31.12.2014	
	w tys. zł	struktura	w tys. zł	struktura
Należności od sektora finansowego	159 132,96	14,64%	233 264,08	17,79%
Należności od sektora niefinansowego	811 673,63	74,66%	987 348,39	75,29%
Należności od sektora budżetowego	27 158,37	2,50%	27 605,05	2,10%
Dłużne papiery wartościowe	36 044,25	3,32%	10 097,02	0,77%
Rzeczowe aktywa trwałe	27 517,28	2,53%	28 815,55	2,20%
SUMA AKTYWÓW	1 087 195,13	100,00%	1 311 426,42	100,00%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	16 107,56	1,48%	11 769,82	0,90%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	793 500,35	72,99%	1 016 788,67	77,53%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	125 732,14	11,56%	118 561,65	9,04%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	34 534,34	3,18%	34 560,11	2,64%
Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	26 502,54	2,44%	21 550,45	1,64%
Zobowiązania podporządkowane	7 000,00	0,64%	7 000,00	0,53%
Kapitał (fundusz) podstawowy	55 120,00	5,07%	60 685,00	4,63%
Kapitał (fundusz) zapasowy	37 725,82	3,47%	34 737,61	2,65%
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	120,34	0,01%	120,34	0,01%
Zysk (strata) netto	-15 995,19	-1,47%	2 988,10	0,23%
SUMA PASYWÓW	1 087 195,13	100,00%	1 311 426,42	100,00%

	01.01.2015-31.12.2015		01.01.2014-31.12.2014
	w tys. zł	dynamika	w tys. zł
Przychody z tytułu odsetek	58 290,93	-23,08%	75 784,46
Koszty odsetek	21 423,87	-31,19%	31 135,37
Wynik z tytułu odsetek	36 867,06	-17,43%	44 649,08
Przychody z tytułu prowizji	11 246,06	-7,69%	12 182,75
Wynik z tytułu prowizji	10 695,83	-8,40%	11 677,10
Koszty działania banku	29 991,56	0,12%	29 954,24
Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	36 591,66	42,69%	25 644,64
Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI)	29 348,37	66,72%	17 603,58
Zysk (strata) netto	-15 995,19		2 988,10

WYBRANE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE

	2015	2014
1. Wskaźnik zyskowności ogółem		
wynik netto / (przychody z tytułu odsetek, z tytułu prowizji, z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, wyniku na operacjach finansowych i wyniku z pozycji wymiany)	-22,90%	3,39%
2. Wskaźnik zyskowności kapitałów własnych		
wynik netto / fundusze własne*	-17,94%	2,69%
3. Wskaźnik zyskowności aktywów		
wynik netto / aktywa*	-1,33%	0,22%
4. Współczynnik wypłacalności		
fundusze własne / całkowity wymóg kapitałowy	9,51%	10,00%
5. Wskaźnik kredytowania		
kredyty brutto / aktywa brutto na 31.12.2015 r.	75,41%	75,88%
6. Wskaźnik depozytów		
środki na rachunkach i depozyty / suma bilansowa na 31.12.2015 r.	85,56%	87,37%
7. Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej		
kredyty zagrożone / kredyty brutto na 31.12.2015 r.	14,08%	8,69%

* pozycje bilansowe jako średnia stanów bilansowych na koniec danego i poprzedniego roku obrotowego

Wskaźnik zyskowności ogółem, liczony jako stosunek wyniku netto do przychodów z tytułu odsetek, prowizji, przychodów z udziałów lub akcji, wyniku operacji finansowych i wyniku z pozycji wymiany, spadł o 26,29 pp. w stosunku do 2014 roku, osiągając poziom -22,9%.

Wskaźnik zyskowności kapitałów własnych, liczony jako stosunek wyniku netto do funduszy własnych, spadł o 20,63 pp. w stosunku do 2014 roku, osiągając poziom -17,94%.

Wskaźnik zyskowności aktywów, liczony jako stosunek wyniku netto do sumy bilansowej aktywów, spadł o 1,56 pp. w stosunku do 2014 roku, osiągając poziom -1,33%.

Poziom współczynnika wypłacalności w 2015 spadł do poziomu 9,51%; w 2014 roku wynosił 10,00%.

Wskaźnik kredytowania, liczony jako stosunek kredytów brutto do sumy aktywów brutto, spadł o 0,48 pp. w stosunku do 2014 r, osiągając poziom 75,41%.

Wskaźnik depozytów, liczony jako stosunek depozytów do sumy aktywów brutto, spadł o 1,81 pp. w stosunku do 2014 r, osiągając poziom 85,56%.

Wskaźnik kredytów zagrożonych, liczony jako stosunek wartości kredytów zaklasyfikowanych do kategorii zagrożonych do wartości kredytów brutto ogółem, wzrósł o 5,38 pp. w stosunku do 2014 r, osiągając poziom 14,08%.

C.II. PRZESTRZEGANIE ZASAD OSTROŻNOŚCI

Całkowite zaangażowanie Banku na dzień 31 grudnia 2015 roku z tytułu udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie przekraczało w niektórych przypadkach odpowiednio 25% funduszy własnych Banku albo równowartości 150 mln EUR, o czym Bank informuje na str. 11 Informacji dodatkowej będącej integralną częścią zbadanego sprawozdania finansowego. Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy innych istotnych faktów, wskazujących na niestosowanie się przez Bank na dzień 31 grudnia 2015 roku do obowiązujących zasad ostrożności określonych przepisami Prawa bankowego, uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego. Zwracamy jednak uwagę na uchybienia stwierdzone przez Komisję Nadzoru Finansowego w toku kontroli problemowej, oceny BION oraz realizowanego programu naprawczego, co opisujemy w punkcie B.I. niniejszego raportu oraz opinii.

C.III. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy istotnych nieprawidłowości w zakresie ustalenia współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2015 roku zgodnie z uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wraz z późniejszymi zmianami. Zwracamy jednak uwagę na uchybienia stwierdzone przez Komisję Nadzoru Finansowego w toku kontroli problemowej, oceny BION oraz realizowanego programu naprawczego, co opisujemy w punkcie B.I. niniejszego raportu oraz opinii.

C.IV. POZYCJE POZABILANSOWE

a) Zobowiązania udzielone	75 845 441,61 zł
Na zobowiązania warunkowe udzielone składają zobowiązania dotyczące finansowania w kwocie 44.407.110,54 zł oraz zobowiązania gwarancyjne w kwocie 31.438.331,07 zł.	
b) Zobowiązania otrzymane	100 509 967,92 zł
Na wskazaną pozycję składają się zobowiązania dotyczące finansowania w kwocie 100.000.000, zł oraz zobowiązania gwarancyjne w kwocie 509.967,92 zł.	
c) Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna / sprzedaży	0,00 zł
d) Inne zobowiązania	597 598 332,75 zł

C. V. Kontynuacja działania

We wprowadzeniu do sprawozdania finansowego Zarząd badanej jednostki wskazał, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez podmiot przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od ostatniego dnia roku obrotowego i że nie występują okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez ten podmiot.

W wyniku kontroli problemowej przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego w Banku w okresie badanym, organ ten stwierdził szereg nieprawidłowości w systemie kontroli wewnętrznej i w dniu 1 grudnia 2015 roku wystosował dokument zawierający szereg zaleceń, dotyczących głównie zarządzania ryzykiem kredytowym. Zalecenia te mają być wdrażane w toku realizacji planu naprawczego, zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 19 lutego 2016 roku. W dniu 21 marca 2016 r. Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała Bank o ocenie w procesie BION, przekazując również szereg zaleceń w zakresie ryzyka płynności, adekwatności kapitałowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego, zarządzania, ryzyka modelu biznesowego.

Bank jest w trakcie realizacji planu naprawczego przyjętego dnia 01.02.2016 r., zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) dnia 19.02.2016 r. i nadzorowanego przez kuratora wyznaczonego przez KNF dnia 22.03.2016 r. Celem tego planu jest wyeliminowanie nieprawidłowości oraz redukcji nadmiernych ryzyk stwierdzonych przez KNF. Od skutecznej realizacji tego planu uzależnione jest: osiągnięcie wskaźników wymaganych przez prawo oraz niezbędnych do przyłączenia Banku do instytucjonalnego systemu ochrony; - możliwość kontynuacji działalności Banku. Najbliższy termin monitorowania realizacji tego planu to termin publikacji danych za pierwszy kwartał 2016 roku, to jest w dniu 20 kwietnia 2016 roku. Podstawowe założenia planu naprawczego przedstawia punkt 4 wprowadzenia do zbadanego sprawozdania finansowego.

CZĘŚĆ D - INFORMACJE O NIEKTÓRYCH ISTOTNYCH POZYCJACH SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

D.I. BILANS - AKTYWA

- II. Należności od sektora finansowego 159 132 956,53 zł
stanowią **14,64%** sumy bilansowej

Główną pozycję należności od sektora finansowego stanowią środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym oraz środki utrzymywane jako rezerwa obowiązkowa w SGB-Banku S.A. Stan środków na rachunkach bankowych zgodny z ewidencją księgową, potwierdzony na dzień 31.12.2015 r. w drodze potwierdzenia sald. Saldo należności od sektora finansowego w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2014 r. uległo zmniejszeniu o kwotę 74.131.118,61 zł, w tym o 92.467.220 zł z tytułu zmniejszenia się wartości lokat terminowych, które w ubiegłym okresie stanowiły główną pozycję tego aktywa.

- III. Należności od sektora niefinansowego 811 673 631,35 zł
stanowią **74,66%** sumy bilansowej

Pozycję bilansową stanowią głównie należności z tytułu udzielonych kredytów w kwocie 852.460.124,69 zł i odsetek w kwocie 24.516.206,76 zł, pomniejszone o utworzone rezerwy celowe w kwocie 67.293.145,80 zł oraz prowizje rozliczane metodą ESP.

D.II. BILANS - PASYWA

- III. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego 793 500 354,16 zł
stanowią **72,99%** sumy bilansowej

Na zobowiązania wobec sektora niefinansowego składają się rachunki oszczędnościowe w kwocie 211.130.418,70 zł oraz pozostałe zobowiązania wobec sektora niefinansowego w kwocie 582.369.935,46 zł.

Komentarz

Analiza wybranej próby obejmującej ok 25% wartości kredytów wskazała potrzebę reklasyfikacji kredytów o wartości 9,5 mln zł z kategorii normalne do poniżej standardu oraz 77,4 mln zł z normalne do pod obserwacją.

Poza powyższym, uwagami wskazanymi w punkcie B.I niniejszego raportu oraz objaśnieniem wskazanym w opinii o zbadanym przez nas sprawozdaniu finansowym, możemy potwierdzić, że:

Struktura rodzajowa aktywów i zobowiązań finansowych została prawidłowo przedstawiona w informacji dodatkowej stanowiącej integralną część zbadanego sprawozdania finansowego.

Struktura rodzajowa należności od banków i należności od klientów została prawidłowo przedstawiona w informacji dodatkowej stanowiącej integralną część zbadanego sprawozdania finansowego.

Przyjęte przez Bank zasady zarządzania ryzykiem oraz ekspozycja na ryzyko kredytowe zostały prawidłowo przedstawione w informacji dodatkowej stanowiącej integralną część zbadanego sprawozdania finansowego.

Struktura rodzajowa zobowiązań według okresów spłaty została prawidłowo przedstawiona w informacji dodatkowej stanowiącej integralną część zbadanego sprawozdania finansowego.

XII. Kapitał (fundusz) własny **76 970 973,00 zł**
stanowią **7,08%** sumy bilansowej

Szczegółowe zmiany w kapitale własnym Banku w roku badanym zostały przedstawione w Zestawieniu zmian w kapitale własnym będących integralną częścią sporządzanego przez Bank sprawozdania finansowego.

Udziały członkowskie Banku o wartości 2.030 tys. zł są przedmiotem spraw spornych przeciwko Banku, sprawy te są obecnie zawieszono, jednak w przypadku rozstrzygnięcia tych spraw na niekorzyść banku, odpowiednia wartość pomniejszy wysokość funduszu udziałowego Banku.

D.III. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

I. Przychody z tytułu odsetek **58 290 931,24 zł**

Na przychody z tytułu odsetek składają się głównie przychody od sektora niefinansowego w kwocie w kwocie 53.340.751,91 zł.

II. Koszty odsetek **21 423 871,67 zł**

Na koszty odsetek składają się głównie koszty od sektora niefinansowego w kwocie 16.878.183,73 zł.

XIII Koszty działania banku **29 991 564,29 zł**

Na koszty działania banku składają się przede koszty wynagrodzeń w kwocie 12.463.714,37 zł, koszty ubezpieczeń i innych świadczeń w kwocie 2.525.300,48 zł oraz inne koszty działania banku w tym głównie koszty rzeczowe w kwocie 8.904.520,72 zł.

XV Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości **36 591 663,66 zł**

Na pozycję składają się wyłącznie utworzone rezerwy celowe na należności.

E - POZOSTAŁE SKŁADNIKI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

E.I. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

W wyniku przeprowadzonego badania zestawienia zmian w kapitale własnym stwierdza się zmniejszenie kapitałów własnych o kwotę 21 560 090,03 zł.

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym jest prawidłowo powiązane z bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz księgami rachunkowymi.

E.II. RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

W wyniku przeprowadzonego badania rachunku przepływów pieniężnych stwierdza się zwiększenie środków pieniężnych o kwotę 22 755 160,57 zł.

Rachunek przepływów pieniężnych jest prawidłowo powiązany z bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz księgami rachunkowymi.

E.III. INFORMACJA DODATKOWA I SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Badana jednostka sporządziła informację dodatkową obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia stanowiące integralną część sprawozdania finansowego stosownie do obowiązku wynikającego z art. 45 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Biegły zbadał kompletność i prawidłowość danych zawartych w informacji dodatkowej stwierdzając, że szczegółowe dane i objaśnienia w niej zawarte wyczerpują zakres istotnych danych zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Sprawozdanie z działalności Jednostki w badanym roku uwzględnia istotne informacje określone w art. 49 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Dane finansowe zawarte w sprawozdaniu z działalności Jednostki są zgodne z danymi sprawozdania finansowego.

CZĘŚĆ F - PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA

Badanie zasadnicze przeprowadzono w siedzibie Jednostki w okresie od 22 do 27 lutego 2016 roku i w okresie od 7 do 11 marca 2016 r. oraz w REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. do dnia wydania opinii.

Badanie przeprowadzili biegli rewidenci: Piotr Witek - kluczowy biegły rewident, Numer ewidencyjny 9631, Krzysztof Oczko, Numer ewidencyjny 11891 oraz asystenci Paweł Handzlik i Szymon Pudełko.

W oparciu o przeprowadzone badanie została wydana opinia z uzupełniającymi objaśnieniami dotyczącymi niepewności kontynuacji działalności jednostki związanych z realizacją planu naprawczego Banku oraz niepewności skutków spraw spornych w funduszu udziałowym Banku.

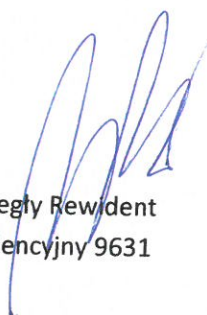
Niniejsze opracowanie zawiera:

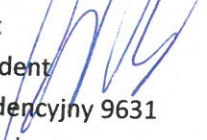
1. opinię składającą się z 3 kolejno numerowanych stron - od 1 do 3,
2. raport zawierający się na stronach od 4 do 14 kolejno ponumerowanych i parafowanych przez biegłego rewidenta.

REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o.

80-137 Gdańsk, ul. Starodworska 1

Spółka wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101

Piotr Witek
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 9631

Piotr Witek
Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 9631
Prezes Zarządu
REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Gdańsk, dnia 1 kwietnia 2016 r.